

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Iepirkumi: prasības pretendentiem un iepirkuma norise

Irina Lauva

Veselības infrastruktūras attīstības projektu nodaļas vadītāja
vietniece

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Savienības
strukturfondu un
Kohēzijas fondu

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Neatbilstošas **kvalifikācijas prasības**

- Diskriminējošas
- Nesaistītas ar iepirkuma priekšmetu
- Nesamērīgas ar iepirkuma priekšmetu

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Diskriminējošas **kvalifikācijas** prasības

- Tiesības (autorizācija) sniegt pakalpojumu vai piegādāt preces LV;
- Speciālistam ir LV sertifikāts uz piedāvājuma iesniegšanas brīdi;
- Pretendents ir reģistrēts LV reģistrā uz piedāvājuma iesniegšanas brīdi;
- Pretendents ir LV biedrības biedrs;
- Pieredzes prasības ir definētas, atsaucoties uz LV normatīvajiem aktiem;

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Piemērs - **diskriminējošas** **kvalifikācijas prasības**

Pretendenta personālam, kuram profesionālā kvalifikācija ir iegūta ārzemēs – jāiesniedz Latvijas Republikas kompetentas institūcijas izdota un nolikuma prasībām atbilstoša sertifikāta kopija, kas apliecina ārvalstīs iegūtās izglītības un profesionālās kvalifikācijas atbilstību Latvijas Republikā noteiktajām prasībām

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Piemērs - diskriminējošas kvalifikācijas prasības

Konkursa dokumentācijā kā viens no atlases kritērijiem tika prasīta pieredze vismaz ar trim publiskām ēkām vairāk nekā 3 miljonu EUR apmērā. Konkursa dokumentācijā tika noteikts, ka par publiskām ēkām tiek uzskatītas tikai tādas ēkas, kuras atbilst Ministru kabineta 2008. gada 21. jūlija noteikumiem Nr. 567 «Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 208-08 "Publiskas ēkas un būves"»

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Ar iepirkuma priekšmetu **nesaistītas** **kvalifikācijas prasības**

- pieredze ES fondu finansētos projektos;
- pieredze pakalpojumu sniegšanā konkrētiem subjektiem, piemēram, pasūtītājam PIL izpratnē, valsts pārvaldes iestādēm, pašvaldībām;
- pieredze pakalpojumu sniegšanā konkrētā valstī

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Piemērs - ar iepirkuma priekšmetu **nesaistītas kvalifikācijas prasības**

Iepirkumā par telpu vienkāršoto atjaunošanu noteikta prasība, ka pretendentam ir pieredze būvdarbu veikšanā

Medicīnas preces (tehnoloģijas) piegādes iepirkumā noteikta prasība par pieredzi konkrētas medicīnas iekārtas piegādē par noteiktu summu.

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Piemērs - ar iepirkuma priekšmetu nesamērīgas kvalifikācijas prasības

- *Finanšu apgrozījums vairāk kā divas reizes pārsniedz paredzamo cenu;*
- *Personām, kas darbojas īsāku laiku, tiek prasīts proporcionāli lielāks apgrozījums;*
- *Pieredze konkrētos objektos/līgumos;*
- *Specifiska pieredze katrā līgumā, neļaujot to pierādīt pa vairākiem līgumiem;*
- *Pieredze vairāk kā 3/5 gados (neattiecas uz PIL 2.pielikuma iepirkumiem, ir izņēmumi)*

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Piemērs - ar iepirkuma priekšmetu nesamērīgas kvalifikācijas prasības

- *Pretendenta kopējam apgrozījumam par iepriekšējiem 2 gadiem jābūt vismaz divu piedāvāto līgumcenu apjomā (neparedzot – kādam jābūt apgrozījumam pretendentiem, kas darbojas īsāku laiku);*

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Piemērs - ar iepirkuma priekšmetu nesamērīgas kvalifikācijas prasības

- *Iepirkuma par Bērnu nodaļas telpu vienkāršoto atjaunošanu nolikumā noteikts, ka pretendentam ir jābūt pieredzei vismaz 3 līdzīgas nozīmes objektos. Par līdzīgiem / līdzvērtīgiem pasūtītājs atzīs objektus, kuros pretendentam ir pieredze 3 slimnīcu vienkāršotas atjaunošanas, pārbūves vai jaunbūves būvdarbu veikšanā.*

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Piemērs - ar iepirkuma priekšmetu **nesamērīgas kvalifikācijas prasības**

Pretendents apliecina savu pieredzi norādīto pakalpojumu sniegšanā par iepriekšējiem 5 gadiem (atklāta konkursa nosacījums).

- ✓ Ja tas nepieciešams konkurences veicināšanai, pasūtītājs var noteikt garāku pieredzes apliecināšanas termiņu

Pretendenta un tā speciālistu pieredze ir uzskatāma par Iepirkuma nolikuma prasībām atbilstošu, ja tā ir iegūta iepriekšējo trīs gadu laikā (no 2014.gada 1.decembra līdz piedāvājuma iesniegšanas brīdim)

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Piemērs - ar iepirkuma priekšmetu nesamērīgas kvalifikācijas prasības

- *Prasības attiecas uz visiem personu apvienības dalībniekiem (vai apakšuzņēmējiem);*
- *Prasība personu apvienībām uz piedāvājuma iesniegšanas brīdi iesniegt tieši sadarbības līgumu;*
- *Prasība personu apvienībām pirms līguma noslēgšanas reģistrēties kā personālsabiedrībām*

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Piemērs - ar iepirkuma priekšmetu nesamērīgas kvalifikācijas prasības

Nolikumā minētās kvalifikācijas prasības attiecas arī uz pretendenta norādīto apakšuzņēmēju, kura sniedzamo pakalpojumu vērtība ir vismaz 10% no kopējās līguma vērtības, visiem personu apvienības vai personālsabiedrības biedriem, ja pretendents ir personu apvienība vai personālsabiedrība, kā arī uz personām, uz kuru iespējam pretendents balstās, lai apliecinātu savu atbilstību izvirzītajām kvalifikācijas prasībām.

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Piemērs - ar iepirkuma priekšmetu nesamērīgas kvalifikācijas prasības

Būvdarbu iepirkuma nolikumā noteikts, ka katrs piegādātāju apvienības dalībnieks atsevišķi un visi kopā ir atbildīgi par līguma izpildi; ja ar kandidātu, kas ir piegādātāju apvienība, tiks slēgts iepirkuma līgums, tas līdz iepirkuma līguma noslēgšanai pēc savas izvēles izveidos pilnsabiedrību vai noslēgs sabiedrības līgumu, nosakot biedru neaprobežotu un solidāru atbildību pret pasūtītāju iepirkuma līguma izpildei.

Vienlaikus nolikumā ir noteikts, ka kandidāta vispārējam apgrozāmo līdzekļu koeficientam ir jābūt ne mazākam par viens; kandidātam, kurš ir piegādātāju apvienība, šādam apgrozāmo līdzekļu koeficientam ir jābūt katram piegādātāju apvienības dalībniekam.

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Ar iepirkuma priekšmetu nesamērīgas kvalifikācijas prasības

- PIL 9.panta iepirkumā izvirzīti PIL 42.pantā noteiktie izslēgšanas nosacījumi;
- Iepirkumos zem ES direktīvu sliekšņiem pieprasītas konkrētiem standartiem atbilstošas kvalitātes vadības sistēmas (ISO) vai vides pārvaldības sistēmas (EMAS);
- Pieprasīts konkrētas institūcijas izsniegts sertifikāts;
- Paredzēts, ka pieredzi (tai skaitā, speciālista) var apliecināt tikai ar atsauksmi;
- Kā pieredzi apliecināošs dokuments pieprasīts akts par objekta nodošanu ekspluatācijā, neparedzot alternatīvu

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Piemērs - ar iepirkuma priekšmetu nesamērīgas kvalifikācijas prasības

Iepirkumā zem ES direktīvu sliekšņiem noteikts, ka pretendentam ir ISO 9001:2009 vispārceltniecisko darbu veikšanā un vadīšanā, vai cits ES noteiktā kārtībā akreditētas institūcijas izdots sertifikāts. Papildus – nav atsauces “ekvivalents”, nav pieļauta atbilstības pierādīšanas iespēja

Tas pats attiecas uz medicīnas iekārtām

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Piemērs - ar iepirkuma priekšmetu nesamērīgas kvalifikācijas prasības

Būvdarbu iepirkuma nolikumā noteikts, ka pieredzes apliecināšanai ir jāiesniedz atsauksme, kas pamato atbildīgā būvdarbu vadītāja pieredzi; atsauksmē citstarp jānorāda arī piedāvātā speciālista pienākumi pieredzi apliecinošā līguma izpildē

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Iespēja grozīt neatbilstošas kvalifikācijas prasības

Direktīvas 2014/24/ES preambulas 81.apsvērums:

*... ar būtiskām izmaiņām būtu jāsaprot izmaiņas, kas jo īpaši saistītas ar tehniskām specifikācijām, attiecībā uz kurām ekonomikas dalībniekiem vajadzētu papildu laiku, lai tās izprastu un attiecīgi reaģētu. Tomēr būtu jāpaskaidro, ka šādām **izmaiņām nevajadzētu būt tik būtiskām**, ka tās **būtu jāvušas piedalīties citiem kandidātiem**, nevis sākotnēji atlasītajiem, vai ka tās **būtu jāvušas iepirkuma procedūrai piesaistīt papildu kandidātus**. Tas jo īpaši varētu attiekties uz gadījumiem, kad izmaiņas līguma vai pamatlīguma raksturu padara par materiāli atšķirīgu no tā, kas sākotnēji paredzēts iepirkuma procedūras dokumentos.*

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Nepamatotas **tehniskās** **specifikācijas prasības**

- Norādes par konkrētiem zīmoliem bez piebildes «vai ekvivalents»;
- Prasības par preču sertifikāciju tieši LV;
- Prasības, kas nav nepieciešamas līguma izpildei

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Piemērs - nepamatotas **tehniskās specifikācijas prasības**

- *Medicīnas iekārtas saderības ar citu iekārtu pierādīšanai, jāiesniedz ražotāja apliecinājums*
- *Mēbeļu iepirkuma tehniskajā specifikācijā pie galda izmēra norādīts: 150 x 80 cm (neparedzot amplitūdu).*

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Piedāvājuma **izvēles kritēriji**

- Nav detalizēti aprakstīti kritēriji, ja pasūtītājs saimnieciski izdevīgāko piedāvājumu plānojis noteikt, vērtējot izmaksas un kvalitātes kritērijus

Pasūtītājs paredzējis piešķirt 60 punktus par zemāko cenu, 40 punktus par kvalitāti, nenosakot, kādi piedāvājuma aspekti tiks vērtēti kvalitātes kritērijā

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Piedāvājuma **izvēles kritēriji**

- Kritēriji nav tieši saistīti ar līguma izpildi
- Iegūstamais punktu skaits noteikts ar lielu amplitūdu

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Piedāvājuma **izvēles kritēriji**

- Nav noteikts izšķirošais piedāvājumu izvēles kritērijs (jānosaka arī gadījumos, ja piedāvājuma izvēles kritērijs ir zemākā cena)

Nolikumā noteikts, ka gadījumā, ja vienādu zemāko piedāvājuma cenu būs norādījuši vairāki pretendenti, tiks rīkota izloze

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Neatbilstoša iesniegto piedāvājumu vērtēšana

- Netiek pārbaudīta pretendenta atbilstība izslēgšanas nosacījumiem;
- Piedāvājumi tiek noraidīti formālu iemeslu dēļ, neizvērtējot trūkumu būtiskumu;
- Par uzvarētāju tiek atzīts iepirkuma nolikumā noteiktajām kvalifikācijas prasībām neatbilstošs pretendents;
- Netiek pārbaudītas aritmētiskās kļūdas finanšu piedāvājumā;
- Tiek pieļauta tādu papildu dokumentu vai skaidrojumu iesniegšana, kas maina pretendenta iesniegto piedāvājumu

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Nepamatoti līguma grozījumi

- Tiek nomainīti piedāvājumā norādītie speciālisti ar tādiem, kuru kvalifikācija neatbilst iepirkuma nolikumā noteiktajām prasībām;
- Bez objektīva pamatojuma tiek nomainītas piedāvājumā norādītās preces vai materiāli pret neekvivalentiem;
- Nepamatoti tiek pagarināts līguma izpildes termiņš;
- Mainīta līgumā noteiktā samaksas kārtība (piemēram, izmaksāts avanss, kas sākotnēji netika paredzēts)

Konkurences pārkāpumi

- Konstatējama saikne starp pretendentiem (vienāda adrese, kontaktpersonas, vienādas kļūdas piedāvājumos);
- Uzvarējušo pretendentu rotācija, salīdzinot vairākus iepirkumus;
- Uzvarējušais pretendents atsakās slēgt līgumu, vēlāk kļūstot par tā izpildītāja apakšuzņēmēju, kas iesniedzis nākamo saimnieciski izdevīgāko piedāvājumu

Interesešu konflikts

- Iepirkuma komisijas loceklis ir uzvarējušā pretendenta piesaistītā apakšuzņēmēja bijušais darbinieks (saistība izbeigusies pirms mazāk kā 24 mēnešiem);
- Iepirkuma komisijas loceklis pēc līguma noslēgšanas uzsāk darbu pie uzvarējušā pretendenta.

Skaidrojumi, ieteikumi

- *IUB skaidrojums par biežāk konstatētajām kļūdām ES fondu projektu iepirkumos – <http://iub.gov.lv/lv/node/183>*
- *IUB atbildes uz biežāk uzdotajiem jautājumiem <https://www.iub.gov.lv/lv/node/764>*
- *Iepirkumu pirmspārbaužu veikšanas metodika sadarbības iestādei – <http://iub.gov.lv/lv/node/98>*
- *Pirmspārbaužu metodikas sanāksmju protokoli - <http://esfondi.lv/page.php?id=1143>*
- *<http://esfondi.lv/sanaksmju--protokoli-1>*
- *EK vadlīnijas – Publiskais iepirkums – norādījumi praktizējošiem speciālistiem par to, kā nepieļaut tipiskākās kļūdas www.esfondi.lv/upload/14-20_gads/guidance_public_proc_lv.pdf*

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Paldies!

Irina Lauva , irina.lauva@cfla.gov.lv
27061349

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Savienības
struktūrfondi un
Kohēzijas fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē